

PM Komplettering Naturmiljö - Natura 2000 och Naturresevat Ostkustbanan Gävle – Kringlan

Gävle kommun, Gävleborgs län

Samrådshandling inför val av lokalisering 2017-03-24

Ärendenummer: TRV 2016/71882



Trafikverket

Postadress: Box 417, 801 05 Gävle

E-post: trafikverket@trafikverket.se

Telefon: 0771-921 921

Dokumenttitel: PM Komplettering Naturmiljö – Natura 2000 och Naturresevat. Ostkustbanan Gävle-Kringlan. Komplettering av samrådshandling.

Författare: Ramböll Sverige AB; Peter Ögren. Granskat av: WSP Sverige AB; Christina Borg

Dokumentdatum: 2017-03-24

Ärendenummer: TRV 2016/71882

Kontaktperson: Kenth Nilsson, Trafikverket

Innehåll

1. Sammanfattning	4
2. Bakgrund och syfte	5
3. Tillståndsprövning	5
4. Naturvärden och förväntad påverkan	5
5. Bedömning	6
6. Slutsatser	7

1. Sammanfattning

Länsstyrelsen anser att den västliga korridoren är den som kan påverka Natura 2000- områden mest medan den östliga korridoren är den som bedöms påverka Natura 2000 minst.

Trafikverket anser att någon alternativskiljande aspekt i nuläget inte kan identifieras mellan västlig respektive östlig utredningskorridor när det gäller påverkan på Natura 2000-områden.

Det finns goda förutsättningar att korridoren i det västliga alternativet kan snävas in mot E4 och skyddsåtgärder kan vidtas för att motverka att grumling innebär påverkan på nedströms liggande värdefulla områden i ån där flodpärlmussla förekommer. Under dessa förutsättningar bedöms det västliga alternativet vara lämpligare då det i stort följer befintlig infrastruktur (E4:an).

I det fortsatta arbetet med järnvägsplanen och fördjupad MKB kommer verksamhetens påverkan beskrivas utförligare vilket bl.a. inkluderar behov av särskilda prövningar.

Ny järnvägsbro över Testeboån anläggs antingen i anslutning till E4 (västliga alternativet) eller till befintlig ostkustbana (östliga alternativet) där passagen blir smal och kan samordnas. Passagen över ån kommer att detaljstuderas bland annat utifrån aspekten tillgången på strand. En lösning med förlängt brospann och med fria stränder under bron eftersträvas.

2. Bakgrund och syfte

I föreliggande PM lämnas förtydliganden och kompletteringar med anledning av Länsstyrelsens kompletteringsyttrande 2016-11-23.

3. Tillståndsprövning

Om en åtgärd på ett ”betydande sätt kan påverka miljön” inom ett Natura 2000-område krävs ett tillstånd enligt 7 kap. 28a§ miljöbalken. Till ansökan ska också en MKB bifogas. Ansökan lämnas till Länsstyrelsen som beslutar om verksamheten/åtgärden kan tillåtas.

Tillståndskravet aktualiseras när det finns risk för en negativ påverkan av betydelse för naturmiljön i de förtecknade Natura 2000-områdena Testeboån respektive Testeboån Nedre. (N2000-området Testeboåns delta kommer inte att påverkas av planerade åtgärder.)

Det västliga alternativet berör även naturreservatet Testeboån. Därför kan dispensansökan från naturreservatsbestämmelserna komma att bli aktuellt i ett senare skede (förutsatt att det västra alternativet väljs som ny järnvägskorridor). Reservatsföreskrifterna för Testeboån innebär bl.a. att följande åtgärder kräver dispens: uppföra byggnad eller anläggning, anlägga väg (torde då även gälla järnväg), gräva, schakta, spränga, tippa, gräva upp örter eller annan växtlighet, avverka träd, ta bort eller upparbeta dött träd eller vindfälle, framföra motordrivet fordon i terrängen.

Om det östliga alternativet väljs måste dispens sökas från föreskrifterna för Sjugarnas naturreservat. Föreskrifterna innebär bl.a (förutom det som framgår ovan för Testeboån) att det är förbjudet att utan Länsstyrelsens tillstånd vegetationsröja, utföra förstärkningsåtgärder och liknande som är nödvändigt i syfte att underhålla järnvägen eller banvallen.

4. Naturvärden och förväntad påverkan

Sjugarnas naturreservat ligger på ömse sidor om befintlig järnväg. Här måste ny sträckning anpassas och nya spår helst läggas på den sida som innebär minst påverkan på reservatet, dvs. väster om befintligt spårårläge.

Med förväntad obetydlig grumlingseffekt i vattendraget Testeboån bedöms att ingen prövning enligt bestämmelserna kring Natura 2000 blir aktuell.

Testeboån Nedre (SE630238): N2000-området berör hela den östliga utredningskorridoren samt östligaste delen av den västliga korridoren (från E4 och nerströms). Prioriterade arter är flodpärlmussla, lax, stensimpa och utter. Därtill bevarandevärda naturtyper är svämängar, lövsumpskog och svämlövskog samt vattendraget Testeboån.

Testeboån (SE630164): N2000-området berör större delen av den västliga korridoren (väster om E4). Prioriterade arter är i desamma som för SE630238.

Ytterligare några naturtyper finns listade som skyddsvärda skogsbiotoper (mossar, kärr, svämädellövskog och skogbevuxen myr).

Sammantaget kan det västliga alternativet påverka Natura 2000-områdena i och längs Testeboån mest då det område i ån som hyser flodpärlmussla ligger nedströms korridoren samt då flera utpekade naturtyper finns inom den breda korridoren. Om korridoren snävas in mot E4 påverkas "bara" en naturtyp och det är själva vattendraget. Bortsett från detta är det västliga alternativet lämpligare ur naturvårdssynpunkt då det i stort följer E4. Den östliga utredningskorridoren berör bara en naturtyp (vattendraget i sig) och flodpärlmussla förekommer uppströms passagen. Strävan är att spår i denna korridor ska snävas in mot Strömsbro så att området öster om Testeboån där bl.a. kolonilotter och en fin rekreationsskog finns inte ska påverkas mer än nödvändigt.

Testeboåns delta (SE630165): Huvudsyftet med detta N2000-område är att bevara de öppna strandängarna, de rika strandskogarna och de höga fågelvärdena som är knutna till dessa naturtyper. Den västliga utredningskorridoren ligger 4 km väster om naturreservatets gränser och eventuella arbeten inom den västliga korridoren bedöms i detta skede inte påverka de bevarandevärda naturtyperna som ingår i N2000-området/naturreservatet.

5. Bedömning

I anläggningsskedet bedöms påverkan på Natura 2000-områdena Testeboån alternativt Testeboån Nedre och Testeboåns delta för båda alternativen bli av kortvarig och ringa omfattning:

- Viss grumlingseffekt kan uppstå under byggtiden vilket bedöms kunna förebyggas genom skyddsåtgärder så att grumling endast sker ytterst lokalt. Byggnadstiden för järnvägsbron är relativt begränsad och tid för när grumlande arbeten får genomföras kommer att regleras i beslut via särskild prövning (tillstånd för vattenverksamhet) med hänsyn bl.a. till fiskarters lekperioder och krav på skydds- och försiktighetsåtgärder under byggtiden.
- Broanläggningen kommer att anpassas så att bevarandevärda strandmiljöer inte i någon betydande utsträckning kommer att påverkas negativt. Avverkning av strandskog ska begränsas, bl.a. genom att korridorerna snävas in mot E4 för det västliga alternativet respektive in mot befintlig järnväg i det östliga alternativet.

I driftskedet bedöms påverkan på Natura 2000-områdena Testeboån alternativt Testeboån Nedre och Testeboåns delta för båda alternativen bli obetydlig:

- Utformningen av bron kommer att möjliggöra att utter och andra däggdjur obehindrat kan vandra längs vattendraget och dess strandremsor utan att behöva korsa järnvägsspåren. Även vägtrummor kommer att anläggas så att de inte utgör vandringshinder.

- Risk för utsläpp av miljöfarliga ämnen i diken och vattendrag uppströms ska minimeras genom anpassad lokalisering av t.ex. upplags- och etableringsytor under byggskedet.

6. Slutsatser

Sammantaget bedöms arterna flodpärlmussla, lax, stensimpa och utter inte utsättas för störning som på ett betydande sätt kan försvåra bevarandet av dessa i området.

Bevarandestatusen för Natura 2000-arter eller naturtyper bedöms inte påverkas långsiktigt eftersom påverkan på vattendraget och omgivande strandmiljöer bedöms bli av ringa omfattning.



TRAFIKVERKET

Trafikverket, Region Mitt, Gävle. Besöksadress: Norra Kungsgatan 1.
Telefon: 0771-921 921, Texttelefon: 010-123 50 00

www.trafikverket.se